SVERIGES RIKSDAG

# Motion till riksdagen 2026/27:1157

**av Johanna Rantsi (M)**

# Tydligare ansvar för övergivna och nedskräpande båtar

## Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att tydliggöra ansvarsfördelningen och förenkla regelverket för omhändertagande av övergivna och nedskräpande båtar på allmän mark och tillkännager detta för regeringen.

## Motivering

Det förekommer ett stort antal övergivna och nedskräpande båtar på kommunal mark runt om i Sverige. Exakt omfattning är svår att fastställa, men dessa båtar återfinns ofta vid sjöar och längs kusten. Övergivna båtar medför flera risker. De kan orsaka miljöskador, utgöra fara för både människor och djur samt bidra till en negativ påverkan på natur- och fritidsmiljöer.

Nuvarande lagstiftning gör det svårt att på ett enkelt och tydligt sätt ta hand om övergiven egendom, inklusive övergivna båtar. Svenska Båtunionen har uppmärksammat problem med oklar ansvarsfördelning mellan kommuner och länsstyrelser. Det är i dag ofta svårt att avgöra vilken aktör som har det primära ansvaret, vilket leder till omfattande och kostsam byråkrati vid hantering av övergivna båtar på land.

Mot bakgrund av detta bör möjligheten att tydliggöra lagstiftningen undersökas, så att kommunerna får tydligare befogenheter att omhänderta övergivna båtvrak på land. Detta skulle exempelvis kunna ske genom ett tillägg i befintlig lagstiftning, såsom lagen om flyttning av fordon, eller genom andra regelförenklingar som gör det lättare att agera när en båtägare inte tar sitt ansvar.

Det är välkommet att den moderatledda regeringen genom Havs- och vattenmyndigheten fortsatt möjliggör stöd för skrotning av övergivna fritidsbåtar. Under perioden 2018–2025 har närmare 37 miljoner kronor satsats, vilket har bidragit till att drygt 4 100 båtar har tagits om hand. Under 2026 fortsätter stödet och myndigheten har även tagit fram juridisk vägledning för att underlätta hanteringen av övergivna båtar.

Trots dessa insatser kvarstår problemet med otydlig ansvarsfördelning. Det är inte rimligt att kommuner och andra aktörer ska behöva lägga omfattande resurser på att utreda vem som får agera när övergivna båtar skräpar ned i naturen.

Det är också viktigt att kostnaderna i första hand bärs av den ansvariga båtägaren och inte automatiskt vältras över på kommunerna och skattebetalarna. Regelverket bör därför ses över för att tydliggöra både ansvar och befogenheter samt möjligheterna att kräva ersättning av den som har övergett båten. Det är också viktigt att förenkla hanteringen av övergivna båtar utan att skapa nya administrativa bördor för landets båtägare som sköter sig. Ett nationellt båtregister är inte lösningen på problemet och bör därför inte införas som en del av detta arbete. Fokus bör i stället ligga på tydligare ansvarsfördelning mellan berörda myndigheter, enklare regler för att omhänderta övergivna båtar. På så sätt kan problemen med övergivna båtar hanteras utan att öka regelbördan för alla de båtägare som sköter sig.

Genom tydligare regler och enklare arbetsrutiner kan fler övergivna båtar omhändertas, miljöskador förebyggas och statens resurser för skrotning användas mer effektivt.

*Johanna Rantsi (M)*